

Bruselj, 31.10.2019
COM(2019) 564 final

2019/0246 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) 2016/1139 v zvezi z uvedbo omejitev zmogljivosti za trsko iz vzhodnega Baltskega morja, zbiranjem podatkov in nadzornimi ukrepi v Baltskem morju ter Uredbe (EU) št. 508/2014 v zvezi s trajnim prenehanjem ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ekosistem v Baltskem morju je že desetletja občutljiv. Toda šele leta 2019 so znanstveniki opozorili, da imajo okoljske razmere precej pomembnejši vpliv na trsko iz vzhodnega Baltskega morja, kot se je prvotno predvidevalo. To je razlog za zdajšnji strm upad staleža trske iz vzhodnega Baltskega morja. To stanje je še toliko bolj zaskrbljujoče, saj je stalež trske iz vzhodnega Baltskega morja edini stalež v evropskih vodah, za katerega Mednarodni svet za raziskovanje morja (ICES) ocenjuje, da je naravna umrljivost zaradi pritiskov okoljskih razmer približno trikrat večja kot ribolovna umrljivost. Noben drug ribji stalež v evropskih vodah ni v takem položaju. Tudi brez vsakršnega ribolova ni mogoče pričakovati, da si bo stalež trske iz vzhodnega Baltskega morja opomogel pred letom 2024.

Zaradi zgoraj navedenega je Komisija na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja in v skladu s pravili iz skupne ribiške politike ter večletnega načrta za Baltsko morje julija 2019 sprejela prvi sveženj nujnih ukrepov, s katerim do konca leta prepoveduje ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja, poleg tega je Svet oktobra 2019 sprejel odločitev o nujnih in do zdaj najstrožjih ribolovnih omejitvah za leto 2020. Vseeno okrevanja ni mogoče pričakovati še nekaj let. Zaradi teh izrednih ukrepov bodo zmogljivosti flot odvečne, poleg tega bodo povzročili resne negativne socialno-ekonomske posledice za zadevne obalne skupnosti in ribiška podjetja. Ribiški sektor je ključni del gospodarstva številnih obalnih regij ob Baltskem morju. Pri tem je bila izkoriščenost kvot za trsko iz vzhodnega Baltskega morja več let razmeroma majhna (manj kot 60 %), leta 2018 je bila ta izkoriščenost samo 40-odstotna, do sredine julija 2019, ko so začeli veljati nujni ukrepi Komisije, pa je bila še manjša (19 %). Sorazmerno majhna izkoriščenost kvot že leta 2018 je bila morda prvi znak neugodnih okoljskih razmer in njihovega velikega vpliva na stalež trske iz vzhodnega Baltskega morja.

Analiza Komisije kaže, da segmenti flot, ki so najbolj odvisni od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja, zajemajo več kot 300 plovil; to so predvsem plovila z vlečno mrežo in z mrežo iz Litve, Latvije in iz Poljske, nekaj manj tudi iz Danske. Samo manjšina teh se zdi dovolj odporna, da lahko vzdrži kratkoročno zaprtje območja (ne pa tudi srednje- ali dolgoročnega). Drugi že zdaj trpijo zaradi slabega stanja, ki se bo z zaprtjem območja še poslabšalo, ali pa bo ta ukrep popolnoma izničil njihovo dobičkonosnost. Ti segmenti flot imajo izjemen socialno-ekonomski pomen, saj zajemajo približno od 20 do 50 odstotkov zadevnih nacionalnih flot iz Litve, Latvije in iz Poljske, izraženih v ekvivalentih polnega delovnega časa. Glede na popolno zaprtje območja za vsakršen usmerjeni ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja in glede na stroge omejitve, ki jih je Svet 14. in 15. oktobra 2019 potrdil za druge staleže iz Baltskega morja, plovila in segmenti flot, ki jih bo zaprtje območja za usmerjeni ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja najbolj prizadelo, svojih ribolovnih dejavnosti ne bodo mogli preusmeriti na druge vrste. Zaprtje območja bo imelo precejšen vpliv na flote, ki lovijo trsko iz vzhodnega Baltskega morja, in močan negativen vpliv v nekaterih regijah in obalnih skupnostih. Na podlagi tega in tekoče komunikacije z državami članicami o precejšnjem negativnem vplivu tega stanja na ribiški sektor ter nezmožnosti samih zainteresiranih strani, da bi ublažile te negativne posledice, je Komisija sklenila, da so v ribiškem sektorju potrebni ukrepi za nepredvidljive razmere. Ukrepi za nepredvidljive razmere zajemajo uvedbo zgornje meje zmogljivosti za ribolov v Baltskem morju za države članice, na katerih flote je močno vplivalo neugodno stanje staleža trske iz vzhodnega

Baltskega morja, in uvedbo režima odprave zmogljivosti za flote, ki so se prej ukvarjale z ribolovom trske iz vzhodnega Baltskega morja.

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (v nadaljnjem besedilu: ESPR), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta, je sklad za pomorsko in ribiško politiko EU za obdobje 2014–2020. Ta je eden od petih evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ki se medsebojno dopolnjujejo in so namenjeni okrevanju na podlagi gospodarske rasti in ustvarjanja delovnih mest v Evropi. Sklad pomaga ribičem pri prehodu na trajnostni ribolov, podpira obalne skupnosti pri diverzifikaciji njihovega gospodarstva in financira projekte, s katerimi se ustvarjajo nova delovna mesta in se izboljšuje kakovost življenja ob evropskih obalah.

Zato bi moral ta sklad državam članicam, na katere vpliva izredno stanje trske iz vzhodnega Baltskega morja, zagotoviti možnost dodelitve finančne podpore, da bi dosegle in ohranjale ravnovesje med zmogljivostjo flote in ribolovnimi možnostmi, in sicer tako, da bi finančna podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom postala upravičena v okviru ESPR za obdobje 2014–2020. Ta podpora je bila odobrena do konca leta 2017 (in je bila nedavno uvedena za večletni načrt v zahodnem Sredozemskem morju). Tudi uvedba razgradnje v obliki razreza je nepredviden ukrep kot odziv na izredno stanje staleža trske iz vzhodnega Baltskega morja. Zato bi moral sklad za to izredno stanje zagotavljati dodatno prožnost in istim državam članicam omogočati, da razpoložljiva odobrena sredstva za pomoč za skladiščenje in integrirano pomorsko politiko v okviru finančnih sredstev posamezne države članice preusmerijo v trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti, s čimer bi se okrepila potreba po razrezu plovil, hkrati pa to ne bi negativno vplivalo na doseganje drugih ciljev skupne ribiške politike in izvajanje ESPR. Zato je cilj tega predloga trajnostno upravljanje ribjih staležev v Baltskem morju, in sicer z zmanjšanjem odvečnih zmogljivosti flot za ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja.

Poleg tega se države članice in Komisija strinjajo, da so potrebni nujni ukrepi za odpravo temeljnih vzrokov teh kritičnih okoljskih in družbenih razmer. To pomeni, da je treba še odločneje obravnavati ključne pritiske zaradi okoljskih razmer v Baltskem morju, ki preprečujejo okrevanje staleža trske iz vzhodnega Baltskega morja, in zmanjšati strukturno neravnovesje zmogljivosti tistih flot, ki so bile prej usmerjene v ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja. V tem predlogu je zato predstavljena možnost zagotavljanja državne pomoči za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom za ribiče in gospodarske subjekte, ki so močno odvisni od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja in ki jih je prizadelo zaprtje območja trske iz vzhodnega Baltskega morja.

Za zagotavljanje skladnosti strukturne prilagoditve flot v Baltskem morju z ohranitvenimi cilji, določenimi v večletnem načrtu upravljanja, bi morala biti podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom ribiških plovil, ki so močno odvisna od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja, strogo pogojena in povezana z doseganjem ciljev prilagajanja in načini, opredeljenimi v akcijskih načrtih za segmente v neravnovesju.

Nazadnje, uvesti je treba še dodatne nadzorne ukrepe in izboljšati zbiranje ustreznih podatkov.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog je skladen s predlogom Komisije za prihodnji ESPR in z najnovejšim večletnim načrtom.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Podpora za razrez plovil v Baltskem morju trenutno ni upravičena do sofinanciranja na podlagi veljavne uredbe o ESPR, vendar je to nujno za učinkovito izvajanje najnovejšega večletnega načrta.

Poleg tega je bila podpora iz sredstev ESPR za razrez plovil zaradi trajnega prenehanja dejavnosti odobrena do konca leta 2017. Nedavno je bila uvedena podpora za zahodno Sredozemsko morje (Uredba (EU) 2019/1022). Poleg tega predlog Komisije za prihodnji ESPR za obdobje 2021–2027 znova vključuje podporo za razrez zaradi trajnega prenehanja dejavnosti.

Nazadnje, podpora za začasno prenehanje ribolovnih dejavnosti v Baltskem morju je že bila odobrena po veljavni uredbi z operativnimi programi ESPR (C(2019)6496).

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Člen 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Predlog spada pod izključno pristojnost Unije iz člena 3(1)(d) PDEU. Načelo subsidiarnosti se zato ne uporablja.

- **Sorazmernost**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti iz naslednjih razlogov.

Skupna ribiška politika je skupna politika. Eden od njenih ciljev je zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti okoljsko dolgoročno trajnostne ter da imajo hkrati gospodarske in socialne koristi ter koristi z vidika zaposlovanja. Na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja je Unija sprejela odločitev o nujnih in do zdaj najstrožjih ribolovnih omejitvah. Zaradi teh bodo zmogljivosti flot odvečne, poleg tega bodo povzročile resne negativne socialno-ekonomske posledice za zadevne obalne skupnosti in ribiška podjetja. Vzpostavitev možnosti prijave za finančno podporo za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom bo prispevala k ublažitvi teh negativnih socialno-ekonomskih posledic, hkrati pa se bosta zmanjšala zmogljivost flot in povezani ribolovni pritisk na stalež trske iz vzhodnega Baltskega morja.

- **Izbira instrumenta**

Predlagani instrument: sprememba Uredbe.

To je predlog za upravljanje ribištva na podlagi člena 43(2) PDEU.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti veljavne zakonodaje**

To ni ustrezno zaradi izjemne narave dogodka, zaradi katerega je potreben ta predlog.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Zaradi priprave zadevne uredbe in pogajanj o njej so bila izvedena posvetovanja o ribolovnih možnostih v Baltskem morju za leto 2020 z državami članicami in zadevnimi zainteresiranimi

stranmi, zlasti s svetovalnim svetom za Baltsko morje. Različne zainteresirane strani na področju ribolova in države članice so izpostavile izzive, ki izhajajo iz odvečne zmogljivosti flot in resnih negativnih socialno-ekonomskih posledic za zadevne obalne skupnosti in ribiška podjetja. Vsi gospodarski subjekti, zainteresirane strani in zadevne države članice so poudarili, da je treba stanje glede odvečnih flot obravnavati strukturirano, in sicer z dodelitvijo finančne podpore za doseganje in ohranjanje ravnovesja med zmogljivostjo flot in ribolovnimi možnostmi. V ta namen so pozvali, naj finančna podpora Evropske unije za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom postane upravičena v okviru ESPR za obdobje 2014–2020.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Unija vsako leto zaprosi Mednarodni svet za raziskovanje morja (ICES) za znanstveno mnenje o stanju pomembnih ribjih staležev v Baltskem morju. Iz mnenja ICES je razvidno, da bo strmo upadanje staleža trske iz vzhodnega Baltskega morja težava tudi v prihodnjih letih.

- **Ocena učinka**

Ocena učinka je bila izvedena za predlog Komisije o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo za obdobje 2021–2027. V tej oceni učinka so ugotovljeni in pojasnjeni glavni izzivi in težave, ki jih je treba obravnavati v okviru prihodnjih programov, in to na podlagi ugotovitev iz preteklih programskih obdobj in njihovih vrednotenj, novih političnih prednostnih nalog in nastajajočih težav, za katere je potrebno ukrepanje Unije. Ugotovljeno je bilo, da mora biti politika bolj ciljno usmerjena in bolj osredotočena, da bi lahko bolje reševala težavo presežne zmogljivosti in prelova v teh segmentih ribiških flot EU, ki ribje staleže še naprej izkoriščajo na nevzdržnih ravneh. Zato je Komisija za naslednje programsko obdobje ESPR predlagala podporo za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti, in to pod strogimi pogoji, ki zagotavljajo, da je tovrstna podpora usmerjena v doseganje ravnovesja med ribolovno zmogljivostjo in razpoložljivimi ribolovnimi možnostmi. O tem predlogu trenutno poteka razprava med sozakonodajalcema. Glede na izjemno naravo razmer v zvezi s trsko iz vzhodnega Baltskega morja in ribiškimi podjetji, odvisnimi od tega ribjega staleža, je možnost politike za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom ribiških plovil torej najboljša možna izbira. Poleg predlagane ni na voljo nobena druga materialno in pravno različna možnost politike.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Ta predlog nima posledic za varstvo temeljnih pravic.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Na podlagi tega predloga je podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom ribiških plovil znova upravičena v okviru zdajšnjega ESPR. Povezana sredstva EU morajo biti dodeljena v skladu z operativnimi programi ESPR za obdobje 2014–2020 in povezanimi finančnimi sredstvi, dodeljenimi državam članicam iz ESPR.

Predlagana sprememba nikakor ne spreminja večletnega finančnega okvira, letnih zgornjih mej niti prevzemanja obveznosti in plačil, kot je navedeno v Prilogi I k Uredbi (EU)

št. 1311/2013¹. Predlog lahko vključuje predhodno odobritev plačil in ne vpliva na proračun za programsko obdobje.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

¹ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**o spremembi Uredbe (EU) 2016/1139 v zvezi z uvedbo omejitev zmogljivosti za trsko iz vzhodnega Baltskega morja, zbiranjem podatkov in nadzornimi ukrepi v Baltskem morju ter Uredbe (EU) št. 508/2014 v zvezi s trajnim prenehanjem ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

po posvetovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člen 3(3) Uredbe (EU) št. 2016/1139 Evropskega parlamenta in Sveta³ določa uporabo ekosistemskega pristopa k upravljanju ribištva, da se čim bolj zmanjšajo negativni vplivi ribolovnih dejavnosti na morski ekosistem. Načrt je skladen z okoljsko zakonodajo Unije, zlasti s ciljem o dosegu dobrega okoljskega stanja do leta 2020, kot je določeno v členu 1(1) Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴.
- (2) Po znanstveni oceni Mednarodnega sveta za raziskovanje morja (ICES) številne vrste in habitati v Baltskem morju niso v dobrem stanju. Letni vnos hranil še vedno presega regionalno dogovorjene cilje v osrednjem Baltskem morju, Arhipelaškem morju in Finskem zalivu. Koncentracije hranil ostajajo sorazmerno visoke, veliko pa je tudi globokomorskih območij s pomanjkanjem kisika ali celo brez njega. Stopnje kontaminantov ostajajo visoke v primerjavi z večino evropskih morij. Te splošne okoljske razmere vplivajo na funkcionalnost prehranjevalnega spleta, zmanjšujejo odpornost proti nadaljnjim okoljskim spremembam in slabšajo obete za socialno-ekonomske koristi, vključno z ribolovnimi možnostmi.
- (3) S temi razmerami je povezano slabšanje stanja staleža trske (*Gadus morhua*) iz vzhodnega Baltskega morja. Po mnenju ICES stalež trske trpi zaradi netrajnostno nizke biomase, in sicer zaradi kombinacije upadanja pomladitve, okoljskih dejavnikov

² UL C , , str. .

³ Uredba (EU) 2016/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o vzpostavitvi večletnega načrta za staleže trske, sleda in papaline v Baltskem morju ter za ribištvo, ki izkorišča te staleže, o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 in o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1098/2007 (UL L 191, 15.7.2016, str. 1).

⁴ Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morskem strategiji) (UL L 164, 25.6.2008, str. 19).

in sprememb v ekosistemu, ki povzročajo visoko naravno umrljivost (približno trikrat večjo od ribolovne umrljivosti) in čezmerno ribolovno umrljivost glede na stanje staleža. Biomasa trske komercialne velikosti je trenutno na najnižji ugotovljeni ravni po petdesetih letih prejšnjega stoletja. Poleg tega ICES ocenjuje, da bo biomasa drstitvenega staleža srednjeročno (do leta 2024) ostala pod trajnostno referenčno točko tudi ob odsotnosti ribolova. Zato v svojem mnenju o staležu za leto 2020 svetuje ničelni ulov.

- (4) V večletnem načrtu za Baltsko morje je določeno, da je treba, kadar je iz znanstvenega mnenja razvidno, da je stalež ogrožen, izvesti zaščitne ukrepe, vključno z zmanjšanjem ribolovnih možnosti, in posebne ohranitvene ukrepe, poleg tega pa še vse druge ustrezne ukrepe. Popravni ukrepi lahko vključujejo prekinitev ciljnega ribolova zadevnega staleža in ustrezno zmanjšanje ribolovnih možnosti. Na podlagi člena 5(4) Uredbe (EU) 2016/1139 se ukrepi izberejo v skladu z naravo, resnostjo, trajanjem in ponavljanjem okoliščin.
- (5) Na podlagi ocene staleža trske iz vzhodnega Baltskega morja je Komisija sprejela Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/1248⁵, ki do 31. decembra 2019 prepoveduje ribolov trske v podrazdelkih ICES 24–26.
- (6) Svet je 15. oktobra 2019 sprejel politični dogovor o ribolovnih možnostih v Baltskem morju za leto 2020. Ta dogovor zajema nujno in do zdaj najstrožje zmanjšanje ribolovnih možnosti za trsko iz vzhodnega Baltskega morja za 92 odstotkov v letu 2020 v primerjavi z letom 2019 in ta celotni dovoljeni ulov omejuje le na prilov. Ciljni ribolov za ta stalež tako ni dovoljen. Ker je v podrazdelku ICES 24 v glavnem prisotna trska iz vzhodnega Baltskega morja, je tudi celotni dovoljeni ulov trske iz zahodnega Baltskega morja v podrazdelku 24 omejen na prilove trske iz vzhodnega Baltskega morja.
- (7) Ribiške flote, doslej odvisne od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja, nimajo alternativne možnosti ribolova drugih staležev. Ocenjeno je, da bo treba za pokritje gospodarskih izgub, nastalih zaradi zaprtja območja ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja, dodatno naloviti približno 20 000 ton drugih vrst. Vendar je Svet sprejel dogovor o občutnih zmanjšanjih tudi za druge staleže, zlasti 65-odstotno zmanjšanje za sleda iz zahodnega Baltskega morja, 60-odstotno zmanjšanje za trsko iz zahodnega Baltskega morja, 32-odstotno zmanjšanje za morsko ploščo, 27-odstotno zmanjšanje za sleda v Botnijskem zalivu in 22-odstotno zmanjšanje za papalino.
- (8) Analiza Komisije kaže, da segmenti flot, ki so najbolj odvisni od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja, zajemajo več kot 300 plovil, to so predvsem plovila z vlečno mrežo in z mrežo iz Litve, Latvije in Poljske, nekaj manj pa tudi iz Danske. Ti segmenti flot imajo izjemen socialno-ekonomski pomen, saj zajemajo približno od 20 do 50 odstotkov zadevnih nacionalnih flot iz Litve, Latvije in iz Poljske, izraženih v ekvivalentih polnega delovnega časa. Samo manjšina teh se zdi dovolj odporna, da lahko vzdrži kratkoročno zaprtje območja (ne pa tudi srednje- ali dolgoročnega). Drugi že zdaj trpijo zaradi slabega stanja, ki se bo z zaprtjem območja še poslabšalo, ali pa bo ta ukrep popolnoma izničil njihovo dobičkonosnost. Dejansko je izkoriščenost kvot za trsko iz vzhodnega Baltskega morja že več let manjša od 60 %, leta 2018 je padla na 40 %, v letu 2019 pa je bila še manjša (19 %) do začetka nujnih ukrepov Komisije,

⁵ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/1248 z dne 22. julija 2019 o vzpostavitvi ukrepov za ublažitev resne grožnje za ohranitev staleža trske (*Gadus morhua*) iz vzhodnega Baltskega morja (UL L 195, 23.7.2019, str. 2).

ki so začeli veljati sredi julija, kar kaže na biološko težavo tega ribolova. Ker niti v srednjeročnem obdobju ni mogoče pričakovati, da bi stalež trske iz vzhodnega Baltskega morja dosegel zdravo raven, bo sledilo stalno strukturno neravnovesje teh segmentov flote, kar upravičuje njeno preoblikovanje.

- (9) Preoblikovanje flot je treba izvesti skladno s členom 22 Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, ki določa, da države članice sprejmejo ukrepe za prilagoditev ribolovne zmogljivosti svoje flote svojim ribolovnim možnostim, in sicer postopno, ob upoštevanju trendov in na podlagi najboljšega znanstvenega mnenja, da bi dosegle trdno in trajno ravnovesje med njimi. Za doseg tega cilja države članice Komisiji do 31. maja vsako leto pošljejo poročilo o ravnovesju med ribolovno zmogljivostjo svojih flot in svojimi ribolovnimi možnostmi. Če ocena jasno pokaže, da ribolovna zmogljivost ni učinkovito v ravnovesju z ribolovnimi možnostmi, država članica pripravi in v poročilo vključi akcijski načrt za tiste segmente flote, pri katerih je ugotovljena strukturna presežna zmogljivost. Ker je bilo mnenje ICES o poslabšanju stanja trske iz vzhodnega Baltskega morja objavljeno 29. maja 2019, dozdejšnja poročila o ravnovesju med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi še niso mogla upoštevati te nove informacije o resnem stanju trske iz vzhodnega Baltskega morja in posledični presežni zmogljivosti flot, ki so bile prej usmerjene v ribolov tega staleža. Države članice bi morale to presežno zmogljivost v prihodnjih poročilih o ravnovesju med zmogljivostjo flot in ribolovnimi možnostmi obravnavati čim prej, najpozneje pa do 31. maja 2020.
- (10) Zadevne države članice so v politični izjavi z dne 15. oktobra 2019 navedle, da bodo Komisiji predstavile akcijski načrt v skladu s členom 22 Uredbe (EU) št. 1380/2013, če morajo zaradi obvladovanja negativnih socialno-ekonomskih posledic upada ribolova zmanjšati zmogljivost flot. Države članice potrjujejo še, da je ob upoštevanju potrebe po zmanjšanju zmogljivosti flot pomembno, da se prepreči državna pomoč za naložbe v dodatno ribolovno zmogljivost.
- (11) Glede na mnenje ICES, objavljeno 29. maja 2019, so približno 70 % iztovarjanja trske v podrazdelkih 24–28 opravila plovila z vlečno mrežo z izhodnim oknom BACOMA velikosti 120 mm ali T90, 15 % iztovarjanja trske pa so opravila plovila z zabodnimi mrežami z velikostmi mrežnega očesa med 110 mm in 156 mm. Za te ribiče na splošno velja, da so usmerjeni v ribolov trske, najmanjše velikosti mrežnega očesa zanje pa so določene v Uredbi (EU) 2019/1241 Evropskega parlamenta in Sveta⁷. Drugi ribiči, ki po količini iztovarjanja trske spadajo v prvo petnajsterico, so k skupnemu iztovarjanju trske posamično prispevali manj kot pet odstotkov. Pomembno je zagotoviti, da zmogljivosti flot za ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja ne narastejo in da trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z javnimi sredstvi zagotovi učinkovito zmanjšanje zmogljivosti flot. Za obnovo staleža trske iz vzhodnega Baltskega morja bi morala biti stopnja zmogljivosti države članice za ta dva segmenta

⁶ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

⁷ Uredba (EU) 2019/1241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o ohranjanju ribolovnih virov in varstvu morskih ekosistemov s tehničnimi ukrepi, o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1967/2006, (ES) št. 1224/2009 ter uredb (EU) št. 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 in (EU) 2019/1022 Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 894/97, (ES) št. 850/98, (ES) št. 2549/2000, (ES) št. 254/2002, (ES) št. 812/2004 in (ES) št. 2187/2005 (UL L 198, 25.7.2019, str. 105).

flot omejena na stopnje aktivnih plovil v zadnjih letih pred uvedbo nujnih ukrepov, torej v letih 2017 in 2018, in bi se morala znižati, če so plovila umaknjena z državno pomočjo.

- (12) Poleg ukrepov iz člena 22 Uredbe (EU) št. 1380/2013 bi morale veljati tudi zgornje meje zmogljivosti, določene izrecno za stalež trske iz vzhodnega Baltskega morja. Te meje bi morale omejevati zmogljivost na zadnji stopnji aktivnih plovil, razen tistih, ki so bila v prejšnjih letih umaknjena brez državne pomoči. Poleg tega bi morale zagotavljati, da plovil iz drugih segmentov flot ni mogoče prenesti v segment ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja. Da se zagotovi upoštevanje zgornjih mej zmogljivosti, bi morale države članice Komisiji sporočiti začetno mejo in vse njene morebitne spremembe.
- (13) Zaradi resnosti stanja staleža trske iz vzhodnega Baltskega morja bi bilo treba uvesti dodatne ukrepe za nadzor ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja. Količinski prag, nad katerim mora ribiško plovilo iztovoriti svoj ulov na specifični lokaciji, bi bilo treba zmanjšati na 250 kg. Kapitani ribiških plovil, ki imajo kvote za trsko in ribolov na območjih, kjer je prisotna trska iz vzhodnega Baltskega morja, morajo poleg tega zagotoviti, da lahko pristojni nacionalni organi kadar koli spremljajo njihovo ribolovno dejavnost.
- (14) ICES je izdal analitično oceno o trski iz vzhodnega Baltskega morja, vendar zaradi pomanjkanja potrebnih podatkov ni mogel navesti razponov ribolovne umrljivosti in različnih referenčnih točk. Zato je treba izboljšati postopek zbiranja podatkov, in sicer tako, da se zagotovi vsaj 20-odstotna prisotnost opazovalcev na morju, ki spremljajo plovila za ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja.
- (15) Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁸, je do 31. decembra 2017 določal trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti kot orodje za zmanjšanje ugotovljene strukturne presežne zmogljivosti. Če so države članice ugotovile strukturno neravnovesje, jim je akcijski načrt iz člena 22 Uredbe (EU) št. 1380/2013 omogočal, da so trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti vključile kot način za izpolnitev ciljev akcijskega načrta.
- (16) Za ublažitev negativnih ekonomskih učinkov, ki so jih povzročile izjemne in vztrajne okoljske razmere v Baltskem morju ter posledična precejšnja zmanjšanja ribolovnih možnosti, ter ob upoštevanju specifičnih ukrepov iz večletnega načrta za Baltsko morje bi morala biti na voljo državna pomoč za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti z razrezom ribiških plovil, ki bi državam članicam omogočila izpolnitev ciljev iz lastnih akcijskih načrtov v skladu s členom 22 Uredbe (EU) št. 1380/2013 in zmanjšanje morebitnega ugotovljenega strukturnega neravnovesja v ribolovnih segmentih, ki jih zajema večletni načrt za Baltsko morje. Uredbo (EU) št. 508/2014 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti, da se znova uvede podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti za plovila, ki so močno odvisna od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja.
- (17) Za zagotavljanje skladnosti strukturne prilagoditve flot v Baltskem morju z ohranitvenimi cilji iz večletnega načrta bi morala biti podpora za trajno prenehanje

⁸ Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

ribolovnih dejavnosti z razrezom ribiških plovil, ki so močno odvisna od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja, strogo pogojena in povezana z doseganjem ciljev prilagajanja in načini, opredeljenimi v akcijskih načrtih za segmente v neravnovesju.

- (18) Zaradi občutljivega ekosistema v Baltskem morju podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti ne bi smela biti dodeljena za naknadno opremljanje ribiških plovil za dejavnosti, ki niso gospodarski ribolov (na primer za rekreacijski ribolov) in bi lahko škodljivo vplivale na ekosistem. Tovrstna finančna pomoč bi se zato lahko dodelila samo za razrez ribiških plovil.
- (19) Uvedba pomoči za razrez je nepredvideni ukrep kot odziv na izredno stanje. Komisija ne more zagotoviti dodatnih javnih sredstev za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti, ki presegajo sredstva ESPR, dogovorjena za posamezno državo članico. Dodatna prožnost v okviru sredstev ESPR, dogovorjenih za posamezno državo članico, bi baltskim državam članicam, ki so trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti prepoznale kot način za zmanjšanje strukturne presežne zmogljivosti svojih flot za ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja, omogočila, da pri obravnavi izrednega stanja ne ogrožajo drugih, pomembnih prednostnih nalog ESPR, zlasti tistih v zvezi s trajnostnim razvojem ribolova, akvakulture in ribolovnih območij, omenjenih v členu 13(2) Uredbe (EU) št. 508/2014. Reprogramiranje sredstev iz kategorij, omenjenih v členu 13(6) in (7) Uredbe (EU) št. 508/2014, v trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti velja za učinkovit način zagotavljanja take prožnosti.
- (20) Člen 22(6) Uredbe (EU) št. 1380/2013 določa, da se ribolovna zmogljivost, ki ustreza ribiškim plovilom, umaknjenim z državno pomočjo, ne nadomesti. Poleg tega glede na člen 23(1) navedene uredbe vstop nove zmogljivosti v floto brez državne pomoči nadomesti predhodni umik zmogljivosti brez državne pomoči najmanj istega obsega.
- (21) Zaradi slabega gospodarskega stanja ribiških plovil Unije, ki so močno odvisna od ribolova trske iz vzhodnega Baltskega morja, in potrebe, da se zagotovi razpoložljiva pomoč s sredstvi ESPR za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti za navedena plovila, se je zdelo primerno zagotoviti izjemo od osemtedenskega roka iz člena 4 Protokola št. 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji, ki je priložen k Pogodbi o Evropski uniji, Pogodbi o delovanju Evropske unije in Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Sprememba Uredbe (EU) 2016/1139

Uredba (EU) 2016/1139 se spremeni:

1. Vstavi se naslednje poglavje VIa:

„POGLAVJE VIa ZGORNJE MEJE ZMOGLJIVOSTI

Člen 8a

Zmanjšanje zmogljivosti za ribolov trske iz vzhodnega Baltskega morja

1. Skupna zmogljivost plovil, ki so iz posamezne države članice in ki lovijo v podrazdelkih ICES 24–32 ter so opremljena z orodjem iz kategorij, navedenih v

odstavku 2, za zadevne navedene države članice ne presega stopenj zmogljivosti plovil v registru ribolovne flote v Uniji z dne [...] ⁹, ki so bila v teh podrazdelkih aktivna v letih 2017 in 2018. Države članice stopnje zmogljivosti in svoje izračune Komisiji sporočijo najpozneje do [...] ¹⁰.

2. Odstavek 1 se uporablja za plovila, opremljena z orodjem iz naslednjih kategorij:

- (a) z vlečnim orodjem z velikostjo mrežnega očesa iz T90 najmanj 120 mm ali najmanj 105 mm s pritrjenim izhodnim oknom Bacoma velikosti 120 mm;
- (b) z mirujočimi mrežami z velikostjo mrežnega očesa najmanj 110 mm in ne več kot 156 mm.

3. Skupna zmogljivost države članice, ki izvaja ukrepe trajnega prenehanja v skladu s členom 34(4)(b) Uredbe št. 508/2014, se zmanjša za zmogljivost plovil, ki so bila umaknjena z državno pomočjo v skladu s postopkom iz člena 22(4) Uredbe št. 1380/2013.

4. Države članice vsakršno zmanjšanje skupne zmogljivosti Komisiji sporočijo v poročilih, ki jih pošiljajo v skladu s členom 22(4) navedene uredbe.“

2. V členu 14 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) 250 kilogramov trske;“.

3. Doda se naslednji člen 14a:

*„Člen 14a
Nadzor ulova trske*

Kapitani ribiških plovil z dodeljenimi ribolovnimi možnostmi za trsko v Baltskem morju, ki ribolov v podrazdelku ICES 24 izvajajo na območjih več kot šest navtičnih milj od temeljnih črt ali lovijo v podrazdelkih 25–32, zagotovijo, da lahko nadzorni organi države članice kadar koli spremljajo njihovo ribolovno dejavnost. V ta namen so navedena ribiška plovila opremljena s sistemom za spremljanje plovil (VMS) ali drugim enakovrednim elektronskim sistemom za spremljanje, ki ga potrdi nadzorni organ.“

4. Vstavi se naslednje poglavje:

**„POGLAVJE VIIIa
ZBIRANJE PODATKOV**

*Člen 14b
Prisotnost opazovalcev*

Za plovila Unije z dodeljenimi ribolovnimi možnostmi za trsko v podrazdelkih ICES 24–32 velja pravilo, da je prisotnost opazovalcev na morju vsaj 20-odstotna.“

⁹ Urad za publikacije, prosimo, vstavite datum začetka veljavnosti te uredbe.

¹⁰ Urad za publikacije, prosimo, vstavite datum en mesec po začetku veljavnosti te uredbe.

Člen 2
Sprememba Uredbe (EU) št. 508/2014

Uredba (EU) št. 508/2014 se spremeni:

1. V členu 13 se doda naslednji odstavek:

„9. Države članice imajo možnost, da presežejo količino iz odstavka 2 in izkoristijo manjše količine od tistih, ki so določene v odstavkih 6 in 7, ter tako podprejo ukrepe iz člena 34(4)(b).“

2. Člen 34(4) se nadomesti z naslednjim:

„4. Podpora na podlagi tega člena se lahko dodeli do 31. decembra 2017, razen če so sprejeti ukrepi za trajno prenehanje, da bi se dosegli cilji iz naslednjih večletnih načrtov:

- (a) večletni načrt za ohranjanje in trajnostno izkoriščanje pridnenih staležev v zahodnem Sredozemskem morju, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2019/1022 Evropskega parlamenta in Sveta^{*};
- (b) večletni načrt za staleže trske, sleda in papaline v Baltskem morju ter za ribištvo, ki izkorišča te staleže, vzpostavljen z Uredbo (EU) 2016/1139 Evropskega parlamenta in Sveta^{*}, v zvezi s plovili, za katera velja omejitve skupne zmogljivosti za trsko iz vzhodnega Baltskega morja iz člena 8a(2) Uredbe (EU) št. 2016/1139.“

* Uredba (EU) 2019/1022 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o vzpostavitvi večletnega načrta za ribolov, ki izkorišča pridnene staleže v zahodnem Sredozemskem morju, in spremembi Uredbe (EU) št. 508/2014 (UL L 172, 26.6.2019, str. 1)

* Uredba (EU) 2016/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o vzpostavitvi večletnega načrta za staleže trske, sleda in papaline v Baltskem morju ter za ribištvo, ki izkorišča te staleže, o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 in o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1098/2007 (UL L 191, 15.7.2016, str. 1)

3. Člen 34(4a) se nadomesti z naslednjim:

„4a. Odhodki, povezani z ukrepi za trajno prenehanje, sprejetimi, da bi se dosegli cilji iz Uredbe (EU) 2019/1022, so upravičeni od 16. julija 2019.

Odhodki, povezani z ukrepi za trajno prenehanje, sprejetimi, da bi se dosegli cilji iz Uredbe (EU) 2016/1139, zlasti njenega člena 8a, so do podpore iz ESPR upravičeni od [...]“¹¹.

4. V členu 34 se dodata naslednja odstavka:

„4b. Podpora iz odstavka 4(b) se ne dodeli, če ocena o ravnovesju med ribolovno zmogljivostjo in ribolovnimi možnostmi v zadnjem poročilu iz člena 22(2) Uredbe

¹¹ Urad za publikacije, prosimo, vstavite datum začetka veljavnosti te uredbe.

(EU) št. 1380/2013 za segment flote, v katerega spadajo zadevna plovila, ni bila izdelana na podlagi bioloških in ekonomskih kazalnikov ter kazalnikov uporabe plovil, določenih v skupnih smernicah iz navedene uredbe.

4c. Podpora iz odstavka 4(b) se dodeli samo, če so bili opredeljeni cilji prilagajanja in načini v skladu s členom 22(4) Uredbe (EU) št. 1380/2013 za segmente flote, ki zajemajo plovila iz člena 8a(2) Uredbe (EU) št. 2016/1139, ter če so ti cilji in načini povezani s trajnim umikom ribolovne zmogljivosti.“

5. Prvi pododstavek člena 34(6) se nadomesti z naslednjim:

„6. Z odstopanjem od odstavka 1 se lahko dodeli podpora za trajno prenehanje ribolovnih dejavnosti brez razreza, če se plovila naknadno opremijo za dejavnosti, ki niso gospodarski ribolov. To odstopanje ne velja za podporo, dodeljeno v skladu z odstavkom 4(b).“.

Člen 3 *Začetek veljavnosti*

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik